

Holmestrand
kommune

Anskaffelsesstrategi

Holmestrand kommune

2020 - 2024

Innhold

1	Innledning.....	3
1.1	Behandling i kommunestyret	3
2	Visjon for innkjøps – og anskaffelsesområdet.....	4
3	Mål for innkjøp i Holmestrand kommune	5
3.1	Delmål 1 - Organisering og kompetanse	6
3.2	Delmål 2 - Miljø	7
3.3	Delmål 3 - Behov og kvalitet	8
3.4	Delmål 4 - Samfunnsansvar	9
3.5	Delmål 5 - Lokal næringsutvikling.....	10
4	Risiko knyttet til innkjøps – og anskaffelsesarbeidet og gjennomføring av strategien	11

1 Innledning

Anskaffelsesstrategien er en av kommunens overordnede strategier, og gjelder for alle virksomheter i Holmestrand kommune. Kommuneplan, handlingsprogram og økonomiplan er overordnede styringsdokumenter for anskaffelsesstrategien.

Den enkelte virksomhet skal følge målsetningene i anskaffelsesstrategien og gjennomføre anskaffelser i tråd med gjeldende regelverk og rammebetingelser, herunder kommunens etiske reglement.

Anskaffelsesstrategien skal legge grunnlaget for en felles overordnet tenkning og atferd, slik at kommunens anskaffelser av varer, tjenester, bygg og anlegg, effektivt bidrar til at kommunen når sine mål.

Anskaffelsesstrategien skal legge til rette for utvikling av lokalt næringsliv. Dette er viktig utfra flere perspektiver; miljø, kortreiste varer og tjenester, samfunnsansvar for å nevne noen.

Prosedyrer knyttet til innkjøp og anskaffelser er tilgjengelig i internkontrollsystemet. Tiltak for å nå kommunens mål på området fremkommer i planer på kort og lang sikt.

Begrepene anskaffelser og innkjøp benyttes i noen grad om hverandre. Innkjøp er ofte relatert til daglige hendelser, anskaffelser er noe mer omfattende. Innkjøp er ofte knyttet til allerede inngåtte rammeavtaler, mens anskaffelser gjerne er større konkurranser, ofte knyttet til bygg og anlegg, men ikke kun avgrenset til dette.

1.1 BEHANDLING I KOMMUNESTYRET

Kommunestyret behandler Anskaffelsesstrategien i møte 16. september 2020. Følgende ble da vedtatt:

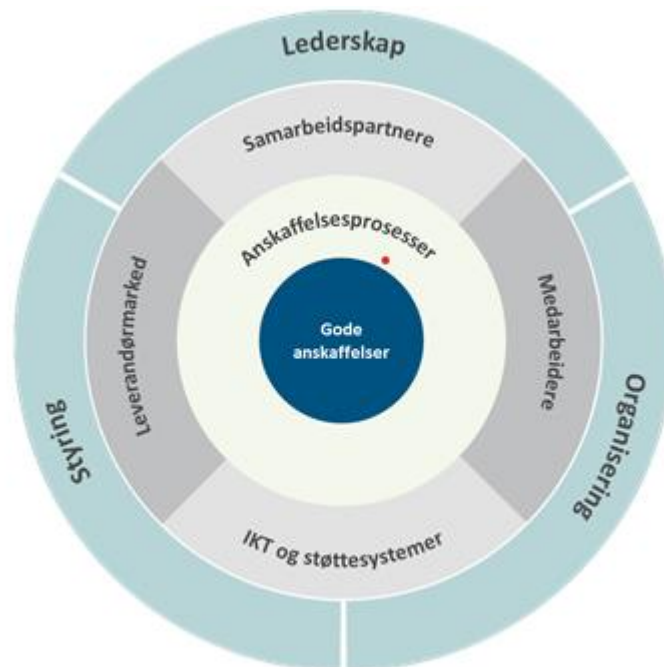
1. Alle leverandører skal dokumentere sin etterlevelse av seriøsitetsbestemmelsene når anbud og tilbud leveres inn.
2. Kommunedirektøren sørger for at det foretas stikkprøver for å sjekke om dette etterleves og gjør det enkelt å varsle ved brudd på bestemmelsene.
3. Kommunen må bestrebe fleksibilitet ved praktisering av rammeavtaler.
4. Alle anskaffelser som ikke omfattes av kunngjøring på Doffin, bekjentgjøres på kommunens egen hjemmeside, slik at lokale aktører enklere kan gjøres kjent med muligheten for å tilby sine varer og tjenester.

2 Visjon for innkjøps – og anskaffelsesområdet

Holmestrand kommunes innkjøps – og anskaffelsesarbeid skal kjennetegnes ved «etterrettelighet og profesjonalitet».

Alle anskaffelser i Holmestrand kommune skal utføres profesjonelt slik at kommunens samlede ressurser blir utnyttet best mulig. Anskaffelsene skal gjennomføres etter etablerte prosedyrer med fokus på kvalitet, miljø og kommunens vedtatte seriositetsbestemmelser, blant annet menneskerettigheter, lønns- og arbeidsvilkår, samt bruk av lærlinger.

Figuren viser sammenhengen mellom de ulike interessentene og oppgavene i en anskaffelsesprosess.

Figur 1 - Sammenhengen mellom interessentene i anskaffelsesprosessen

3 Mål for innkjøp i Holmestrand kommune

Hovedmål

Holmestrand kommunes anskaffelser skal bidra til effektiv bruk av kommunens ressurser, innovative løsninger, et seriøst arbeidsliv og gjennomføres med vekt på kommunens samfunnsansvar. I den grad det er mulig innenfor økonomisk og juridisk lovverk skal det vurderes å legge spesielt til rette for lokalt næringsliv.

Alle anskaffelser i Holmestrand kommune skal gjøres i tråd med lov og forskrift om offentlige anskaffelser og Holmestrand kommunes prosedyrer for innkjøp og anskaffelser. Anskaffelser skal bidra til merverdi for Holmestrand kommune og kommunens brukere ved å sikre formålseffektivitet og kostnadseffektivitet.

Formålseffektive anskaffelser skal sikre at brukerne og kommunen får tilgang til riktige produkter og tjenester med rett kvalitet:

- Anskaffelser skal gjennomføres på bakgrunn av en behovsanalyse der dette vurderes som hensiktsmessig og hvor aktuelle interessenter involveres.
- Markedskonferanser skal benyttes der en er usikker på leverandørmarkedet.

Effektiv utnyttelse av ressurser og kompetanse og en profesjonell gjennomføring av anskaffelsesprosesser og kontraktsforvaltning bidrar til kostnadseffektivitet:

- Anskaffelsesprosesser skal være så effektive som mulig for kommunen og for leverandørene, digitale verktøy skal benyttes i gjennomføringen der det er pålagt og/eller hensiktsmessig.
- Kommunen skal sikre seg et så gunstig forhold mellom pris og kvalitet, samt andre relevante forhold, som det er mulig i markedet.

Anskaffelsesprosessen skal sikre at kommunen har fokus på klimavennlige løsninger og varer som er tilvirket etter høye etiske og sosiale standarder for arbeids- og miljøforhold i leverandørkjeden:

- Miljøhensyn skal vektlegges ved planlegging av anskaffelser og livssyklus kostnader skal om mulig vurderes for å finne den løsningen som gir lavest mulig miljøbelastning i produktets levetid.
- Det skal stilles krav til etisk handel i leverandørkjeden, spesielt der det er stor risiko for brudd på arbeidstakers rettigheter.

Dette skal realiseres gjennom følgende satsningsområder:

1. Arbeidet med anskaffelser skal være organisert effektivt, med avklarte roller og rett kompetanse (*delmål 1 - organisering og kompetanse*).
2. Holmestrand kommune skal være en synlig pådriver for å sikre bærekraftige anskaffelser og påvirke leverandør- og produktutvikling i en miljøriktig retning (*delmål 2 - miljø*).
3. Holmestrand kommunes anskaffelser skal dekke brukernes behov og ha riktig kvalitet og pris (*delmål 3 - behov og kvalitet*).
4. Holmestrand kommune skal vise samfunnsansvar gjennom sine anskaffelser (*delmål 4 - samfunnsansvar*).
5. I den grad juridiske hensyn tillater det, skal det søkes å legge til rette for at lokale leverandører skal være i stand til å være med i konkurransene kommunen lyser ut (*delmål 5 - lokalt næringsliv*).

3.1 DELMÅL 1 - ORGANISERING OG KOMPETANSE

Holmestrand kommunes anskaffelser skal organiseres effektivt, gjennomføres profesjonelt med høy kompetanse og ha brukermedvirkning. Det skal sikres at lover og regler på anskaffelsesområdet overholdes.

Ansvarsfordelingen for kommunens anskaffelser skal være tydelig og avklart. Dette skal bidra til effektivt samarbeid mellom ulike virksomheter og sikre en best mulig utnyttelse av kommunens samlede innkjøpsfaglige kompetanse. I tillegg skal kommunen utad fremstå som enhetlig i sitt møte med leverandørmarkedet.

For å effektivisere anskaffelser og kontraktoppfølging, skal det benyttes profesjonelle og tidsbesparende prosesser. Anskaffelsene skal gjennomføres med digitale verktøy, og det skal benyttes felles, digitale maler. Prosessene skal være dokumentert i samsvar med regelverk for offentlige anskaffelser og arkivering.

Kommunen skal redusere antall bestillere, og derigjennom redusere behovet for vedlikehold av systemer, og bygge kompetanse i anskaffelsesfunksjonen, samt utvikle bestiller- og prosesskompetansen i organisasjonen.

Kommunens anskaffelsesstrategi skal bidra til å motvirke at utilbørlig påvirkning og/eller at usaklige hensyn, påvirker anskaffelsen. Den skal også ha som mål å videreutvikle elektroniske innkjøpsprosesser, og utvikle og sertifisere bestiller- og prosesskompetansen i virksomhetene.

3.1.1 Tiltak for å nå delmålet

- Kommunedirektøren skal via fokus på rutiner i kvalitetssystemet sikre at innkjøp og anskaffelser på

virksomhetene gjennomføres i henhold til anskaffelsesstrategien, lover, forskrifter og reglement.

- Sentral innkjøpsfunksjon skal være kommunens kompetansesenter på anskaffelser og tilby øvrige virksomheter bistand, opplæring, faglig støtte og kompetansehevingstiltak innenfor anskaffelser.
- Den enkelte virksomhetsleder har ansvar for at virksomheten gjennomfører sine innkjøp og anskaffelser i henhold til gjeldende anskaffelsesstrategi, lover, forskrifter og reglement.
- Den enkelte virksomhetsleder har ansvar for at etablering av bestiller – og prosesskompetanse i egen virksomhet gjennomføres.
- Den enkelte virksomhetsleder skal gjøre alle bestillere i egen virksomhet kjent med roller og ansvar i alle prosessene knyttet til anskaffelser, inkludert prosessene knyttet til leveranser og kontraktsoppfølging.
- Bestillere som jobber med innkjøp og anskaffelser skal ha riktig kompetanse for sin rolle, slik at de skal kunne medvirke i innkjøp og anskaffelser i henhold til anskaffelsesstrategi, lover, forskrifter og reglement.
- Den sentrale anskaffelsesfunksjonen har ansvaret for å ivareta et anskaffelsesnettverk for erfaringsutveksling og kompetansebygging blant de som deltar i innkjøps - og anskaffelsesprosesser, på tvers av fagmiljøene.
- Holmestrand kommune skal videreutvikle bestillerkompetansen innenfor egen organisasjon for å gjøre seg mindre avhengig av eksterne konsulenttenester.

3.1.2 Måleindikatorer

- Årlige kompetansehevingstiltak
- Etablerte innkjøpsnettverk

3.2 DELMÅL 2 - MILJØ

Holmestrand kommunes anskaffelsesvirksomhet skal bidra til miljøvennlige løsninger og til å oppfylle målsettingene i kommunens ambisjoner og planer i forhold til bærekraftige løsninger. Kommunen skal legge vekt på grunnleggende miljøkrav i alle anskaffelser der dette er relevant.

Kommunen skal redusere belastningen på miljøet ved at riktige miljøkrav og miljøhensyn skal inngå i kvalifikasjonskrav og tildelingskriterier. Det skal settes miljøstandarder basert på kommunens klimaplaner.

Innkjøpsvirksomheten skal være miljøeffektiv og bidra til omdømmebygging for Holmestrand kommune som en organisasjon som tar ansvar for miljø og bærekraft.

3.2.1 Tiltak for å nå delmålet

- Målsetninger og tiltak for anskaffelsesområdet koordineres med kommunens vedtatte miljømål.

- Det skal utarbeides en overordnet plan for kommende anskaffelser for å finne ut hvilke konkurranser og kontrakter som vil gi størst miljøgevinst.
- Det skal stilles miljøkrav i alle relevante konkurranser.
- I de konkurranser der det er hensiktsmessig, skal miljø vektet med minimum 30%.

3.2.2 Måleindikatorer

- Andel anskaffelser hvor det er stilt miljøkrav
- Nullutslipp fra nye tjenestebiler innen 2025
- Andel konkurranser hvor det er stilt krav til reduserte utslipp fra leverandørers biler/anleggsmaskiner (f.eks. elektrifiserte anleggsmaskiner).

3.3 DELMÅL 3 - BEHOV OG KVALITET

Holmestrand kommunes grunnleggende behov for varer og tjenester skal dekkes, ha riktig kvalitet og ha et best mulig forhold mellom pris og kvalitet, samt andre relevante forhold.

Anskaffelser av varer og tjenester, bygg og anlegg, er en viktig forutsetning for kommunens løpende tjenesteproduksjon. For at kommunen skal kunne yte best mulig tjenester, er det vesentlig at det som anskaffes i størst mulig grad dekker behovene hos brukergruppene.

Brukermedvirkning i anskaffelser gjennomføres vanligvis ved å involvere sentrale fagpersoner eller brukergrupper i planleggingsfasen. Det er viktig at de brukerne som involveres har tilstrekkelig kunnskap om behov, både hos tjenestemottakere og tjenesteytere, og at de samtidig har mandat til å kunne fatte beslutninger på vegne av sitt fagområde.

For å sikre effektiv drift er det viktig at kvaliteten på det som anskaffes holder et riktig nivå med tanke på pris, levetid og andre driftskostnader. Effektivisering sikres også ved at det som skal anskaffes, standardiseres der dette er mulig.

3.3.1 Tiltak for å nå delmålet

- Alle kommunens anskaffelser skal være gjenstand for en kritisk og grundig behovsvurdering.
- Metodikk for involvering av brukere i planleggingen av anskaffelser skal videreutvikles.
- Behov skal kartlegges og nye avtaleområder skal etableres.
- Øke fokus på aktiv leverandør- og avtaleoppfølging i avtaleperioden.
- Gjennomførte anskaffelser skal evalueres.
- Øke antall rammeavtaler på nye områder.
- Alle rammeavtaler skal benyttes fullt ut.

- Det skal bestrebes fleksibilitet ved praktisering av rammeavtaler.

3.3.2 Måleindikatorer

- Antall nye rammeavtaler
- Måle avtalelojalitet
- Årlige statusmøter med kontraktsfestede leverandører
- Gjennomføre leverandørkonferanser før relevante innkjøp/anskaffelser

3.4 DELMÅL 4 - SAMFUNNSANSVAR

Holmestrand kommunes anskaffelsesvirksomhet skal bidra til å ivareta grunnleggende menneskerettigheter, lønns- og arbeidsvilkår, samt behov for lærlingearbeidsplasser og universell utforming.

Lov om offentlige anskaffelser stiller krav om at det under planleggingen av den enkelte anskaffelse skal tas hensyn til livssyklus kostnader, universell utforming og miljømessige konsekvenser av anskaffelsen.

Videre stiller loven krav om å ta inn klausuler i tjeneste-, bygge- og anleggskontrakter som sikrer lønns- og arbeidsvilkår som ikke er dårligere enn det som følger av gjeldende landsomfattende tariffavtale, eller det som ellers er normalt for vedkommende sted og yrke.

I tillegg er kommunens etiske reglement svært viktig ved alle anskaffelser.

Med samfunnsansvar menes forebyggende arbeid med etisk handel i leverandørkjeder, miljøkrav i anskaffelser, bruk av arbeidsmarkedsbedrifter og lærlinger, samt arbeid med etisk bevissthet i anskaffelsesprosesser, herunder korrupsjonsforebyggende tiltak. Anskaffelser skal bidra til å sikre godt omdømme og tillit til Holmestrand kommune.

3.4.1 Tiltak for å nå delmålet

- Videreføre bruk av seriøsitetsbestemmelsene.
- Alle leverandører skal dokumentere sin etterlevelse av seriøsitetsbestemmelsene når anbud og tilbud leveres inn.
- Det skal foretas stikkprøver for å sjekke om seriøsitetsbestemmelsene etterleves.
- Det skal stilles krav til etiske retningslinjer, slik det fremgår i [Etiske krav i offentlige anskaffelser](#). Det skal ikke være noen brudd på etiske retningslinjer, herunder kommunens etiske reglement.
- Ta aktivt samfunnsansvar ved å delta i Oslo-samarbeidet (egen avtale for kontroll av lønns- og arbeidsvilkår, menneskerettigheter og etisk handel, som Holmestrand, sammen med de fleste andre

norske kommuner, har inngått i samarbeid med Oslo kommune).

- Bidra til bruk av reserverte kontrakter for virksomheter med funksjonshemmede eller vanskeligstilte personer.
- Vektlegge universell utforming i planlegging av anskaffelser i henhold til gjeldende standard.
- Ha fokus på habilitet.

3.4.2 Måleindikatorer

- Antall kontroller opp mot seriøsitetsbestemmelser
- Antall reserverte kontrakter (tilrettelagte arbeidsplasser)
- Antall brudd på etisk reglement

3.5 DELMÅL 5 - LOKAL NÆRINGSUTVIKLING

Holmestrand kommunes anskaffelsesvirksomhet skal, innenfor kommunens juridiske og økonomiske handlingsrom, bidra til lokal næringsutvikling og legge til rette for at små og mellomstore bedrifter kan delta i kommunens konkurranser.

3.5.1 Tiltak for å nå delmålet

- Utnytte anskaffelsesregelverkets muligheter til å få lokale leverandører med i anskaffelsesprosesser ved å benytte regelverket proaktivt.
- Invitere lokale leverandører ved anskaffelser etter anskaffelsesforskriftens del 1¹ der det finnes et lokalt marked.
- Gi begrunnede tilbakemeldinger til tilbydere i anskaffelser.
- Det skal legges til rette for at lokalt næringsliv kan komme i posisjon som leverandører til kommunen ved mulig oppdeling av større anskaffelser. Dette kan blant annet gjennomføres ved bruk av leverandørkonferanser.
- Kommunen skal bidra på møteplasser mellom kommunen og lokale leverandører.
- Kommunen skal sammen med Holmestrand næringsforening legge til rette for kompetanseheving for lokalt næringsliv i forhold til offentlige anbud og konkurranser.
- Kommunen skal ved aktuelle innkjøp, blant annet vurdere leverandører på Holmestrand næringsforenings tilbyderliste, innenfor relevant lovverk.
- Alle anskaffelser som ikke omfattes av kunngjøring på Doffin, gjøres kjent på kommunens egne hjemmesider.

¹ Anskaffelser under terskelverdi på 1,3 mill. kroner

3.5.2 Måleindikatorer

- Lokale leverandører representert i relevante anskaffelser etter anskaffelsesforskriftens del 1.
- Antall møtepunkter med lokalt næringsliv; for eksempel frokostmøter.

4 Risiko knyttet til innkjøps – og anskaffelsesarbeidet og gjennomføring av strategien

Innkjøps – og anskaffelsesområdet er komplisert. Rammene og utøvelsen er definert i lov og forskrift på området, og kompleksiteten er den største risikoen i forhold til etterlevelse av regelverket.

Etikk, moral og habilitet er andre fasetter som kan være svært utfordrende på dette området. Vår kommune er liten og gjennomsiktig, og «alle kjenner alle».

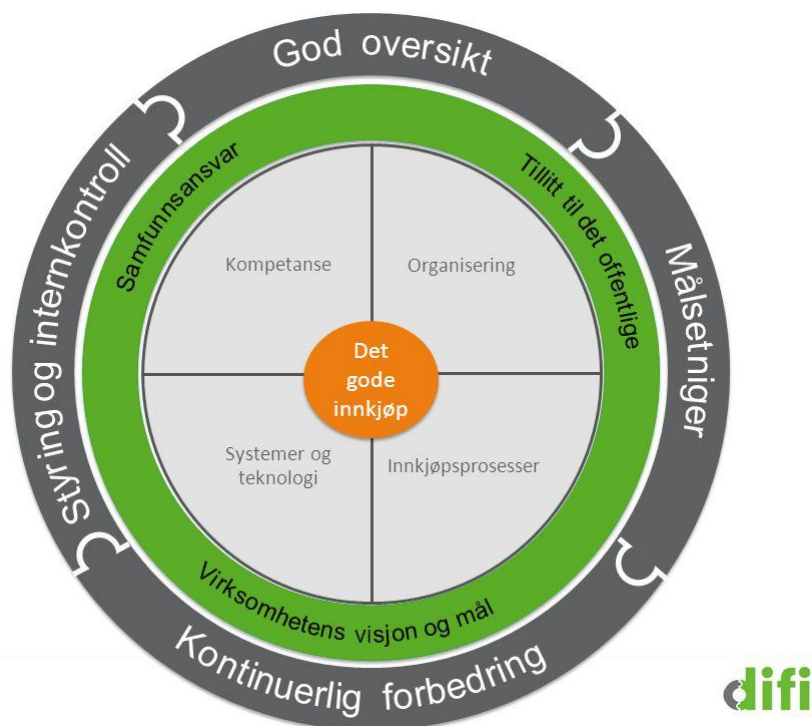
Holmestrand kommune må fremstå som en seriøs innkjøper som ivaretar alle tilbydere på samme objektive måte, slik vi ønsker andre innkjøpere skal forholde seg til vårt næringsliv.

Det er også en risiko at ulike virksomheter i kommunen opptrer ulikt i markedet, slik at kommunen fremstår uforutsigbar.

Ovennevnte risikoer må også sees i sammenheng med kommunens ansvar for å forvalte innbyggernes verdier og midler på best mulig måte.

For å lykkes er det sentralt at strategien er solid forankret i hele organisasjonen. Engasjerte og tydelige ledere er en viktig forutsetning for etterrettelige, verdiskapende og profesjonelle anskaffelser som skal bidra til økt verdiskaping.

Det gode innkjøp, slik Digdir presenterer det i figuren nedenfor, viser de forhold kommunen har ansvar for å bidra til at blir så gode som mulig:

Figur 2 - Det gode innkjøp

Arbeidet med anskaffelser og innkjøp er kontinuerlig i utvikling og forbedring. Strategien skal legge noen føringer som på et overordnet nivå skal sørge for at det tas høyde for at flere forhold imøtekommes samtidig; juridiske rammer, økonomiske rammer, samfunnsansvar, miljøhensyn og utvikling av lokalt næringsliv, for å nevne noen. Kommunen kan også komme i en situasjon der noen av disse forholdene jobber mot hverandre. Det er da viktig at det er klare retningslinjer for rangering i den enkelte konkurranse (-type).

Holmestrand kommune
Rådhusgaten 11
3080 Holmestrand

www.holmestrand.kommune.no